

Dubnické noviny, máj 2021

Plnou parou vpred

Milí obyvatelia nášho mesta, verím, že Vám jarne obdobie prinieslo okrem sviežej energie aj uspokojenie niektorých z očakávaní, a to najmä v súvislosti s aktuálnou spoločenskou a epidemickou situáciou. Tá sa konečne zlepšuje, opatrenia sa postupne uvoľňujú a my sa všetci tešíme na návrat do bežného života, aký sme poznali. Keď dopoludňajší pracovný ruch popoludní vystriedali osobné stretnutia s priateľmi, keď sme si mohli dobré jedlo či nápoj vychutnať na svojej obľúbenej terase alebo sa vybrať za kultúrou či inými zážitkami.

Život sa skutočne rozbieha. Cítíme to aj my na mestskom úrade každým dňom a dovoľím si povedať, že naozaj ideme plnou parou vpred. S veľkou radosťou sme prijali správu, že sme boli úspešní v žiadosti o financie na výstavbu dlho očakávanej cyklotrasy, ktorá spojí mesto s mestskou časťou Prejta. Teším sa, že budeme mať bezpečné cyklo dopravné spojenie, ktoré v Dubnici absentovalo. Verím, že bude atraktívnym miestom nielen na trávenie voľného času, ale aj na presun za prácou či inými povinnosťami.

Čoskoro predstavíme aj komplexnú štúdiu trasovania cyklotrás po celom území mesta, aby sa občania mohli zoznámiť s plánmi rozvoja v tejto oblasti do budúcnosti. Tento rok by sme už mali uviesť do prevádzky aj systém zdieľaných bicyklov a uľahčiť tak obyvateľom presun po intraviláne mesta. Radi by sme totiž postupne vytvárali lepšie podmienky pre peších, resp. občanov využívajúcich nemotorovú dopravu, aby tak mohli robiť pohodlne i bezpečne. V oblasti cyklistickej infraštruktúry tak už tento rok urobíme naozaj veľký krok vpred.

Ako samospráva by sme zároveň radi ponúkli dostupné nájomné bývanie napr. pre rodiny s deťmi. Podobne ako iné mestá však aj my čelíme nedostatku takýchto bytov. Som preto veľmi rád, že sa veci hýbu vpred aj v tejto oblasti. S poslancami sme schválili podanie žiadosti o poskytnutie podpory zo Štátneho fondu rozvoja bývania na prestavbu budovy, v ktorej sídli Základná umelecká škola, na nájomné byty. Zásadne tak vyriešime rovno dve otázky; otázku reprezentatívneho sídla pre ZUŠ, ktorá sa sťahuje do zmodernizovaného domu kultúry, ako aj otázku nedostatočnej kapacity nájomných bytov v našom meste.

Ďalšie podstatné zmeny sa týkajú odpadového hospodárstva. Verím, že k zlepšeniu situácie na problematických stojiskách výrazne pomôže vybudovanie polopodzemných stojísk zberných nádob. Mnohí z Vás sa po tom, ako sme túto správu avizovali, obracali na kolegov s otázkami, prečo stojiská nevybudujeme aj na viacerých sídliskách a vo väčšom počte. Vybudujeme. Avšak opäť postupne, systematicky a zohľadňujúc všetky plánované zásahy v danej lokalite. Takéto stojiská na odpad budú vznikáť postupne v ďalších a ďalších častiach Dubnice.

V tejto súvislosti pripomínam aj informáciu, že od 1. júla 2021 začíname v meste so zberom kuchynského biologicky rozložiteľného odpadu. Do tohto termínu by mal byť prostredníctvom domových dôverníkov do každej domácnosti distribuovaný na tento účel košík spolu s príslušnými vreckami. Verím, že budeme v tejto oblasti zodpovední a podarí sa nám citelne znížiť množstvo vyprodukovaného zmesového odpadu, ktorý končí na skládkach.

Tohtomesačný editoriál si dovoľujem uzavrieť pozvánkou na kultúru. Kolegovia z oddelenia kultúry a knižnice si na letné mesiace pripravili mnohé koncepty podujatí, besied, festivalov či koncertov. Budem veľmi rád, ak si z ponuky vyberiete a pomôžete nám svojou účasťou oživiť a spestriť kultúrno-spoločenské dianie.

Všetkým školákovi, pedagógovi a napokon i rodičovi prajem príjemný a úspešný záver školského roka a povinností s ním súvisiacich. Verím, že je pred nami príjemné obdobie, ktoré si môžete spríjemniť napr. aj prelistovaním našich novín.

S úctou

Peter Wolf

Čo vás najviac trápi?

Výber z otázok a odpovedí na webovom sídle Dubnice nad Váhom. Svoju otázku môžete položiť na webovej stránke www.dubnica.eu v sekcii Samospráva - Otázky a odpovede.

VSTUP NA MESTSKÝ CINTORÍN

Dobrý deň, prečo je znova zavretý vstup na cintorín od brány zo žel. stanice? Veď brána slúžila občanom, ktorí chceli navštíviť cintorín od vlaku, teraz sa musí obchádzať až po hl. bránu. Ďakujem!

Odpovedá Mgr. Janka Beniaková, referát životného prostredia:

Bránka na cintorín bola zatvorená v priebehu zimného obdobia. Ďalším z dôvodov uzatvorenia bola tvorba čiernych skládok pri tejto bráne, ako aj skracovanie si cesty mládežou práve cez miesto odpočinku. K tomuto východu sme však doplnili nové smetné nádoby, preto veríme, že ľudia budú odpad zodpovedne umiestňovať tam, kam patrí a predmetnú bránku na cintorín sme už odomkli. Ďakujeme za porozumenie.

#našportenáMZáleží: Výstavbe cyklotrasy do MČ Prejta už nič nebráni, mesto na ňu získalo viac ako 825-tisíc eur

Autor: Veronika Rezáková

Cyklotrasa bude mať dĺžku necelé tri kilometre a povedie príjemnou rekreačnou a záhradkárskou zónou. Bezpečne prepojí Dubnicu nad Váhom s mestskou časťou Prejta. Celkové výdavky na výstavbu novej cyklotrasy predstavujú takmer 868-tisíc eur.

Mesto Dubnica nad Váhom bolo úspešné v žiadosti o nenávratný finančný príspevok, a tak až 824-tisíc eur na výstavbu cyklotrasy bude spolufinancovaných Európskou úniou z Integrovaného regionálneho operačného programu v rámci výzvy Zvýšenie atraktivity a prepravnej kapacity nemotorovej dopravy (predovšetkým cyklistickej dopravy) na celkovom počte prepravených osôb. Samospráva bude projekt spolufinancovať sumou presahujúcou 44-tisíc eur.

Bezpečné tri kilometre

Nový cyklistický chodník s dĺžkou 2,9 km prepojí mesto Dubnica nad Váhom napojením zo Štúrovej ulice s mestskou časťou Prejta bezpečným aj atraktívnym spôsobom. „Cyklotrasa povedie rekreačno-oddychovou a záhradkárskou zónou na juhovýchodnom okraji mesta. Nebude prístupná verejnej automobilovej doprave, s výnimkou vjazdov na priľahlé pozemky záhrad. Pôjde o dvojpruhovú obojsmernú, no smerovo nerozdelenú cyklistickú komunikáciu. Prístup motorovým vozidlám vo vybratých úsekoch bude zamedzený dopravnými zariadeniami a dopravným značením. Napojenia na jestvujúce komunikácie budú bezbariérové,“ vysvetlila vedúca oddelenia strategického rozvoja a verejného obstarávania Eva Granátová. Ako dodala, pri výstavbe cyklotrasy nedôjde k výrubu drevín, resp. k zásadnejším zásahom do zelene.

Stavať by sa mohlo začať na jeseň

Údržbu cyklotrasy aj okolitej zelene v zimnom i letnom období budú mať po jej vybudovaní na starosti technické služby mesta TSM Dubnica nad Váhom, s. r. o. Prví cyklisti by sa po nej odhadom mohli previezť v lete 2022. Samospráva totiž po podpísaní zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku ešte musí vybrať zhotoviteľa v rámci verejného obstarávania. S výstavbou by sa teda mohlo začať približne na jeseň 2021, doba výstavby je odhadovaná na 9 mesiacov. Na výstavbu cyklotrasy samospráva už má vydané stavebné povolenie.

Za oddychom i za prácou

Cyklotrasa bude mať v mestskej časti Prejta priamu nadväznosť na autobusovú zastávku, v meste sa cez Štúrovu ulicu pripojí na miestnu komunikáciu smerujúcu k sídliskám a do samotného centra s občianskou infraštruktúrou. Novovytváraná komunikácia má predpoklady stať sa zaujímavou dopravnou tepnou nielen pre cykloturistov, ale aj pre ľudí dochádzajúcich za prácou do firiem v okolitých priemyselných areáloch ZTS a ZVS.

Cyklotrasa do Prejty je len začiatkom

Týmto krokom chce samospráva vytvoriť bezpečné podmienky pre ekologickú nemotorovú dopravu. Preferovanie cyklistickej dopravy prispieva k zníženiu celkového znečistenia ovzdušia, k zlepšeniu kvality života, ako aj k zabezpečeniu udržateľného územného rozvoja. Mesto Dubnica nad Váhom preto výstavbou cyklotrasy do mestskej časti Prejta len začína. „V oblasti cyklo dopravy máme smelé plány. V dnešnej dobe je ekologickejší variant k motorovej doprave nevyhnutnosťou. Volajú po ňom nielen ekológovia, ale aj samotní občania a narastajúci počet cyklistov, pre ktorých sa stáva cyklo doprava zaujímavejším a v konečnom dôsledku rýchlejším spôsobom dochádzania za prácou a povinnosťami. O možnom cykloturistickom využití trás nehovoriac. V blízkej dobe preto ako mesto predstavíme verejnosti komplexnú štúdiu siete navrhovaných cyklotrás na celom území Dubnice nad Váhom,“ ozrejmil primátor mesta Peter Wolf.

Už v tomto roku si Dubničania vyskúšajú aj systém zdieľaných bicyklov

Na jeho spustenie dubnická samospráva rovnako úspešne získala podporu z európskych štrukturálnych fondov formou nenávratného finančného príspevku vo výške 218-tisíc eur, spolupodieľať sa bude sumou 12-tisíc eur. Na území Dubnice vznikne 13 nových cyklostojanov rozmiestnených v rôznych častiach mesta, odkiaľ si obyvatelia prostredníctvom elektronického systému budú môcť požičiavať spolu 78 bicyklov. Zavedenie systému zdieľaných bicyklov má prispieť k zníženiu hustoty premávky a ľudí motivovať vymeniť autá za bicykle.

Rokovalo mestské zastupiteľstvo: v Dubnici klesol počet priestupkov, pribudnú ďalšie lavičky aj koše

Autor: Veronika Rezáková

V poradí 22. plánované rokovanie Mestského zastupiteľstva v Dubnici nad Váhom venované 16 bodom programu viedol v stredu 28. apríla 2021 primátor mesta Peter Wolf.

Vyberáme z aprílového rokovania poslancov mestského zastupiteľstva:

Počet priestupkov v meste medziročne klesol o viac ako 400 najmä pre pandémiu

Mestskí poslanci si vypočuli report náčelníka mestskej polície Tibora Reháka za rok 2020, ktorý informoval o znížení počtu riešených priestupkov o viac ako 400 deliktov najmä z dôvodu vypuknutia pandémie ochorenia COVID-19. Príslušníci sa preto zamerali na preventívnu, ochrannú a kontrolnú činnosť objektov, prevádzok a verejných priestranstiev,

fyzicky vykonali takmer 6-tisíc takýchto kontrol. V priebehu roku 2020 policajti na území mesta zistili a riešili spolu 1664 priestupkov. Z tohto počtu bolo 678 dopravných priestupkov a 986 tzv. ostatných priestupkov.

Kým situácia v oblasti chovu psov sa postupne zlepšuje a ich chovatelia sú zodpovednejší rok za rokom, podľa hlavy mestskej polície sa v minulom roku 2020 zvýšil počet čiernych skládok či už pri stojiskách nádob alebo v prírode. Z hľadiska počtu riešených priestupkov je najproblematickejšou zónou v meste volebný obvod č. 7, teda Námestie Matice slovenskej a Námestie sv. Jakuba, Partizánska ulica a Park. J. B. Magina.

Epidémia výrazne zasiahla aj do kultúrno-spoločenského života

Naplánované podujatia sa v roku 2020, ktorý bol poznačený pandémiou, v plnom rozsahu konali len do polovice marca. V druhom štvrtroku boli všetky podujatia zrušené, prípadne presúvané na iné termíny. Povolením obmedzení bolo možné zorganizovať niektoré podujatia v letných mesiacoch júl, august. Medzi najväčšie letné podujatia mesta roku 2020 patria Ilešháziovské panské hody, multižánrový festival Babylon a Folklórne popoludnie. Obmedzenia v súvislosti s COVID-19 zasiahli aj jesenné a zimné podujatia. S cieľom priniesť obyvateľom mesta ducha Vianoc bol inštalovaný na nádvorí Dubnického kaštieľa betlehem, oddelenie kultúry zorganizovalo Mikuláša v meste formou sprievodu a tiež on-line zapalovanie adventných sviečok.

Rovnako Kino Lastovička bolo približne 4 mesiace zatvorené, počas povolenej prevádzky muselo obmedziť svoju kapacitu na polovicu, teda 35 miest, a udržať šachovnicový spôsob sedenia. Medzi päť najúspešnejších filmov roku 2020 z hľadiska návštevnosti patria filmy Sviňa (1 085 divákov), Príliš osobná známosť (881 divákov), Chlap na striedačku (455 divákov), Šťastný nový rok (410 divákov) a Labková patrola: Pripravení pomáhať a zachraňovať! (317 divákov).

Mestská knižnica v roku 2020 disponovala 53 091 kusmi kníh, celkový ročný prírastok nových kníh predstavoval počet 993 kusov. Knižnica v minulom roku zrealizovala viac ako 47-tisíc výpožičiek a zorganizovala 15 podujatí.

V roku 2020 samospráva preinvestovala viac ako 3,4 milióna eur

V roku 2020 mesto zrealizovalo 29 investičných akcií za 3,4 milióna eur a zároveň sa projekčne pripravilo na realizáciu investícií dokumentáciou v hodnote presahujúcej 170-tisíc eur. K tým najväčším jednoznačne patrí obnova a modernizácia objektov kultúrneho domu a budovy polikliniky, vrátane obnovy jej vybavenia nákupom nových medicínskych prístrojov.

Na verejných priestranstvách pribudnú nové lavičky aj koše

Poslanecké plénum sa zaoberalo tiež plánom údržby mestskej zelene na rok 2021. Údržba sa bude vykonávať v ôsmich lokalitách na ploche takmer 630-tisíc m². V roku 2021 bude mestská zeleň štandardne pokosená 5-krát, mestské parky podstúpia o jednu kosbu viacej.

Okrajové časti mesta sú kosené 2-krát ročne, námestia až 2-krát za mesiac. Periodicita kosby sa navýšila v prípade sídliska Za traťou z pôvodného počtu dve kosenia ročne na štandardných 5-krát. V údržbe je zahrnuté aj čistenie trávnikov od odpadkov, výsadba záhonov, zálievka, jesenné vyhrabanie a odvoz lístia či strihanie krov.

Mesto tento rok zároveň plánuje nákup nových lavičiek v hodnote 6-tisíc eur a nových uličných košov v rovnakej cene.

Podporou NsP Ilava samospráva prispeje k dostupnejšej starostlivosti aj pre Dubničanov

Mesto Dubnica nad Váhom schválilo zmluvu o združení osôb s Nemocnicou s poliklinikou Ilava, n. o. Cieľom je zachovanie poskytovania zdravotnej starostlivosti v regióne združením

finančných prostriedkov. Keďže ide o spádovú nemocnicu v okrese Ilava, má aj mesto Dubnica nad Váhom záujem podieľať sa na činnosti nemocnice a to príspevkom vo výške 7 000 eur na zakúpenie potrebného zdravotníckeho zariadenia.

Mesto chce zrevitalizovať vnútroblok na sídlisku Pod hájom

Autor: Veronika Rezáková

Dubnická samospráva schválila predloženie žiadosti o nenávratný finančný príspevok na revitalizáciu sídliska Pod hájom, konkrétne tzv. Účka. Celkovo by malo ísť o investičnú akciu v hodnote 640-tisíc eur, schválené spolufinancovanie mestom predstavuje 32-tisíc eur.

Radnica sa o prostriedky uchádza v rámci výzvy Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky cez Integrovaný regionálny operačný program. „Projekt revitalizácie priestoru existujúceho vnútrobloku zhodnotí kvalitu celého priestoru, vytvorí nový režim fungovania vnútrobloku. Projekt totiž rieši chodníky – existujúce i nové, športové ihriská, oddychové zóny, zeleň, mobiliár, verejné osvetlenie aj hracie prvky,“ vysvetlila Eva Granátová, vedúca oddelenia strategického rozvoja a verejného obstarávania.

V rámci revitalizácie bude zmodernizované existujúce detské ihrisko a doplnené o trampolíny, obnoví sa tiež existujúce multifunkčné ihrisko. V lokalite pribudne nové workoutové a fitness ihrisko, ako aj ihrisko pre seniorov. Projekt však rieši aj rekonštrukciu a tvorbu nových chodníkov či revitalizáciu verejného osvetlenia a zelene a tvorbu oddychových zón.

Komentár vedúcej oddelenia strategického rozvoja a VO Evy Granátovej: Sídlisko Pod hájom je najväčším sídliskom v Dubnici nad Váhom, koncentruje sa v ňom najviac obyvateľov, pre ktorých chceme zabezpečiť adekvátnu infraštruktúru. Vnútroblok si vyžaduje zásah najmä z hľadiska modernizácie už existujúcich prvkov a ihrísk, ale aj ich rozšírenia a lepšieho využitia plochy, ktorá je k dispozícii, pre širšie vrstvy obyvateľstva, teda nielen pre deti, ale aj pre mládež alebo seniorov. Projekt myslí na pohybovú, relaxačnú, oddychovú i prechádzkovú činnosť a tiež na koncepcnejšiu výsadbu zelene. Ide o prvú lastovičku v revitalizácii vnútroblokov, v ktorej máme veľký záujem pokračovať. Či budeme v žiadosti úspešní, by malo byť zrejmé do pol roka.

Rozdeľovanie dotácií sa riadi novými pravidlami, tento rok cez priame dotácie samospráva prerozdelení až 343-tisíc eur

Autor: Veronika Rezáková

S cieľom zvýšiť transparentnosť aj spravodlivosť prerozdelenia dotácií, ako aj možnosť ich lepšej kontroly, mestský parlament schválil nové všeobecne záväzné nariadenie o poskytovaní dotácií z rozpočtu mesta.

Dotácie sa sústreďujú na sedem oblastí, pričom každá je členená na činnosť a projekty (podujatia) a po novom prerokovávaná v príslušnej komisii.

Podávanie žiadostí o poskytnutie dotácií je realizované elektronicky cez systém e-grant.

Dotácie pritom mesto udeľuje na podporu v oblasti kultúry a záujmovej umeleckej činnosti, v oblasti cestovného ruchu a regionálneho rozvoja, v oblasti športu a telesnej kultúry, životného prostredia a ekológie, ako aj školstva, výchovy a vzdelávania, mládeže a v oblasti sociálnej a zdravotnej. „Primárne sú podporované kluby, ktoré pracujú s mládežou, dosahujú úspechy vo svojich kategóriách či kooperujú s kvalifikovanými trénermi. Zároveň sa zvlášť schvaľujú

dotácie na činnosť klubov a zvlášť na projekty, ktoré budú pripravovať. Novinkou je aj podpora v oblastiach životného prostredia, školstva, práce s mládežou a cestovného ruchu,“ vysvetlil primátor mesta Peter Wolf.

Na rok 2021 je v mestskom rozpočte vyčlenená suma určená na dotácie vo výške 343-tisíc eur. Počas aprílového zastupiteľstva mestskí poslanci schválili prerozdelenie 223 300 eur z vyčleneného objemu pre sedem klubov a organizácií. Najviac financií pritom poputuje na oblasť športu, po ňom nasleduje kultúra.

PODPORENÝ KLUB, ORGANIZÁCIA	VÝŠKA DOTÁCIE
Akadémia Jozefa Jankecha, n. o.	80 000 eur
Atletický klub SPARTAK Dubnica nad Váhom	20 000 eur
Hokejový klub Spartak Dubnica, n. o.	100 000 eur
ŠK VICTORY STARS Dubnica nad Váhom, o. z.,	4 600 eur
Športový klub cyklistiky Dubnica nad Váhom	6 000 eur
Záujmové združenie folklórneho súboru MLADOSŤ	5 700 eur
Záujmové združenie folklórneho súboru Vršatec	7 000 eur

Nestojte zbytočne v rade, dane a poplatky zaplatíte pohodlne bez hotovosti

Autor: Veronika Rezáková

Rozhodnutia o výške daní a poplatkov bude mesto Dubnica nad Váhom priamo do domácností distribuovať v priebehu mesiacov jún až júl. Samospráva chce zamedziť tvorbe dlhých radov ľudí čakajúcich na pokladňu. Spúšťa preto kampaň s mottom Vyhni sa čakaniu vďaka on-line plateniu.

Rozhodnutia očakávajte v júni a júli

Rozhodnutia o výške daní za nehnuteľnosti, dane za psa či miestnych poplatkov za komunálne odpady budú aj tento rok distribuované zamestnancami mesta priamo do približne osemtisíc dubnických domácností. Udeje sa tak v mesiacoch jún a júl.

Samotná výška úhrady, ako aj lehota na splatenie daní a poplatkov bude súčasťou doručeného rozhodnutia. „Priamo na rozhodnutí obyvatelia nájdu aj priložený QR kód, vytvorený špeciálne pre každé jedno rozhodnutie. Znamená to, že stačí vytiahnuť smartfón, QR kód zosnímať a za pár sekúnd vykonať platbu bez povinnosti čokoľvek vypisovať. Úhrady možno, samozrejme, vykonať aj prostredníctvom internet bankingu, resp. elektronického bankovníctva,“ vysvetľuje vedúci ekonomického oddelenia Marián Michalička.

Uhradiť samosprávne poplatky možno aj priamo na mestskom úrade, a to bezhotovostne na platobnom kiosku po zosnímaní QR kódu z rozhodnutia alebo v hotovosti či kartou priamo na

pokladni. „Túto možnosť však odporúčame najmenej, a to predovšetkým zo skúseností z minulých rokov. Pred pokladňou sa tvoria dlhé rady a ľudia čakajú na služby, ktoré môžu vykonať pohodlne elektronicky a bezhotovostne,“ dodal k téme s tým, že bezpečnosť a ochrana zdravia verejnosti pred ochorením COVID-19 naďalej ostáva prioritou. Prvú splátku stanovených daní a poplatkov je potrebné uhradiť do 45 dní odo dňa doručenia rozhodnutia, na druhú časť bude čas do konca októbra 2021. Rozhodnutia pre daň z nehnuteľností a daň za psa vystavené do výšky 50 eur, je stanovená jedna splátka, ktorú je potrebné zaplatiť do 15 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti, t.j. do 45 dní).

Vyhni sa čakaniu vďaka on-line plateniu

Aké sú najjednoduchšie možnosti na úhradu miestnych daní a poplatkov bez čakania?

1. Platba cez mobilné bankovníctvo: jednoducho smartfónom zosnímajte QR kód na rozhodnutí a potvrdíte platbu. Žiadne ďalšie kroky nie sú potrebné.
2. Platba cez internet banking (elektronické bankovníctvo): platbu zrealizujete zadaním potrebných údajov do internetového bankovníctva.
3. Platba na platobnom kiosku vo vestibule mestského úradu: QR kód na rozhodnutí pohodlne zosnímajte na platobnom kiosku a platbu uhradíte platobnou kartou. Žiadne ďalšie kroky nie sú potrebné.

Čo robiť, ak nemáte z rôznych dôvodov možnosť elektronickej, resp. on-line platby?

1. O pomoc s on-line platbou skúste požiadať svojich najbližších, aby sme sa vyhlí kumulácii ľudí v priestoroch úradu.
2. Aj naďalej možno poplatok zaplatiť v hotovosti na pokladni v klientskom centre. To sa nachádza na prízemí mestského úradu vpravo.

Obyvateľov mestskej časti Prejta zároveň informujeme, že aj v tomto roku budú zamestnanci mesta Dubnica nad Váhom vo vybratý termín k dispozícii aj v mestskej časti Prejta, aby príslušné poplatky vybrali pod dohľadom príslušníkov Mestskej polície Dubnica nad Váhom. Mesto sa týmto spôsobom opätovne snaží vyjsť v ústrety tým obyvateľom, pre ktorých by bolo cestovanie do Dubnice nad Váhom komplikované alebo náročné. Úhradu bude možné vykonať len v hotovosti, presný termín včas oznámime.

V Dubnici nad Váhom pribudne sedem stojísk na polopodzemné kontajnery

Autor: Mária Badačová

Polopodzemné kontajnery sú praktickým a moderným riešením odpadovej infraštruktúry. Okrem toho, že eliminujú zápach a neporiadok v okolí stojísk, šetria priestor a znižujú intenzitu vývozu odpadu.

Mesto vybuduje v nadchádzajúcich týždňoch nové stojiská polopodzemných kontajnerov v troch lokalitách – predovšetkým tam, kde súčasné kontajnerové stojiská kapacitne nepostačujú a nie je možné ich rozšíriť doplnením o ďalšiu zbernú nádobu. „Jedno stojisko polopodzemných kontajnerov pozostáva zo 6-7 uzamykateľných nádob, ktoré sú určené ako na zmesový komunálny, tak aj na separovaný odpad. Vďaka tomu, že veľkokapacitné kontajnery sú uzamykateľné a fungujú na princípe čipu, môžeme presne sledovať množstvo vyprodukovaného odpadu, mieru separácie, no zabránime tým aj odpadovej turistike,“ upresnila vedúca referátu životného prostredia Janka Beniaková s tým, že čip dostane každá domácnosť príslušného bytového domu.

Systém polopodzemných kontajnerov chce samospráva zaviesť postupne na území celého mesta, nakoľko však ide o nemalú investíciu, stojiská na polopodzemné kontajnery chce budovať postupne s prihliadnutím na tie lokality, kde je súčasný stav kontajnerových stojísk

nepostačujúci. V najbližších týždňoch tak stojiská polopodzemných kontajnerov mesto vybuduje v týchto troch lokalitách:

- 3 stojiská vzniknú na sídlisku Centrum II
- 3 stojiská vybuduje mesto rovnako aj na Ulici partizánskej
- 1 stojisko polopodzemných kontajnerov vyrastie na sídlisku Pod hájom pri bytovom dome v blízkosti budovy mestskej polikliniky

S prípravnými prácami na budovaní stojísk polopodzemných kontajnerov sa začne v mesiaci máj, pričom hotové by mohli byť do troch mesiacov. „Sme radi, že problematickosť zberu odpadu v ďalších lokalitách dokážeme týmto krokom eliminovať. Ide o nemalú investíciu, no veríme, že vďaka nej obyvatelia pocítia pri zbere a separácii odpadu podstatne vyšší komfort,“ zhodnotila vedúca oddelenia strategického rozvoja a verejného obstarávania Eva Granátová. Ako dodala, vybudovanie polopodzemných kontajnerov v uvedených troch lokalitách vyjde mestskú kasu na takmer 370-tisíc eur, medzičasom mesto pracuje na projektovej dokumentácii na vybudovanie polopodzemných kontajnerov v ďalších lokalitách. Jedno stojisko polopodzemných kontajnerov už existuje na sídlisku Centrum I pri Základnej škole s materskou školou Centrum I 32.

Aké sú najväčšie výhody polopodzemných kontajnerov?

- Poriadok v okolí kontajnerového stojiska: polopodzemné kontajnery sú uzamykateľné, s nádobami či odpadom tak nemôžu manipulovať vandali. Prístup k nim majú prostredníctvom čipu len obyvatelia príslušných bytových domov.
- Čistota v okolí kontajnerového stojiska: veľkokapacitné kontajnery sú uložené zo 60 % pod zemou, odpad sa vďaka nižšej teplote rozkladá pomalšie a nezapácha. Rovnako sa do nádob nedostane hmyz ani hlodavce.
- Efektívnosť kontajnerového stojiska: polopodzemné kontajnery sú z veľkej časti osadené v zemi, šetria tak verejný priestor. Okrem toho sú estetické a nie je možné nimi manipulovať.

Na sčítanie obyvateľov zostávajú posledné dni

Autor: Mária Badačová

Asistované sčítanie tých občanov, ktorí sa nevedeli či nemohli elektronicky sčítať sami alebo s pomocou blízkej osoby, trvá už len do 13. júna 2021.

Digitálne vylúčení obyvatelia, starší občania, ako aj všetci, ktorí sa stále nesčítali, majú možnosť využiť kontaktné miesto na mestskom úrade, prípadne môžu požiadať o mobilného asistenta.

Sčítajte sa na mestskom úrade

Na mestskom úrade sú zriadené 2 kontaktné miesta, kde sa môžete sčítať sami alebo s pomocou stacionárneho asistenta vždy v pondelok, utorok, štvrtok a v piatok od 9.00 h do 11.00 h, prípadne v stredu od 15.00 h do 17.00 h.

Požiadajte o mobilného asistenta, ktorý vás navštívi doma

Na telefónnych číslach 042 44 55 714 alebo 042 44 55 783 môžete požiadať mesto o pridelenie mobilného asistenta, ktorý vás sčíta u vás doma. Zamestnanec mestského úradu vás po telefonickej dohode bezplatne sčíta u vás doma, pričom sa musí preukázať preukazom asistenta sčítania.

Nezabudnite, že povinnosť sčítať sa si musíte splniť do 13. júna 2021.

Žiaci ZUŠ budú koncertovať na nových profesionálnych krídlach

Autor: Mária Badačová

Základná umelecká škola v Dubnici nad Váhom sa teší veľkej novinke. Nedávno zakúpila dve nové digitálne krídla - také, na ktorých hrávajú profesionálni klaviristi.

Doposiaľ mali žiaci ZUŠ navštevujúci hudobný odbor klavír k dispozícii tri krídla. Jedno krídlo sa nachádza vo Výstavnej miestnosti č. 104 v Dome kultúry v Dubnici nad Váhom, na ďalšom sa prezentovali v koncertnej sále v budove ZUŠ. Okrem nich sa jedno krídlo nachádza aj vo Veľkej sále kultúrneho domu – to využívajú pri veľkých koncertoch. „V triedach majú žiaci k dispozícii pianá. Vystupovanie s originálnym krídlom je úplne iná kategória. Veľkú radosť z nových krídel majú nielen žiaci navštevujúci hudobný odbor klavír, ale aj žiaci hrajúci na iné hudobné nástroje, napríklad husle či flauty. S korepetíciou digitálneho pianá dostane koncert sólových nástrojov úplne iný ráz,“ konštatovala s potešením riaditeľka ZUŠ Naděžda Provazníková.

Nové digitálne pianá v závere mája pribudli v Kine Lastovička a v obradnej sieni mestského úradu. „Krídla sme do týchto priestorov umiestnili s ohľadom na atmosféru komornejších vystúpení jednotlivcov. Žiakov študujúcich klavír máme veľa, no často nemajú kde vystupovať. Týmto získame nielen nové priestory, ale aj príležitosť na prezentáciu,“ priblížila Provazníková. „Zďaleka nejde o lacné položky, no sme radi, že postupne môžeme modernizovať aj nástrojové vybavenie našej školy a aj prostredníctvom toho zabezpečovať žiakom adekvátny priestor na rozvoj talentov,“ uviedla riaditeľka ZUŠ s tým, že v decembri minulého roka škola zakúpila aj elektronické bicie, ktoré mohli žiaci počas lockdownu využívať na tréningy.

Radosť z nových prírastkov majú aj pedagógovia. „Sme radi, že mesto poskytlo nové nástroje nielen pre nás, ale vlastne aj pre všetkých obyvateľov, keďže z času na čas chodievame hrať aj na mestský úrad na rôzne akcie. Je to skvelá vec, zvuk je úplne iný, rovnako je skvelé, že si sem nemusíme nosiť vlastné nástroje,“ uzatvorila Elena Podperová, ktorá na ZUŠ vyučuje hru na klavír.

Sme opäť o krok bližšie k dostupnému nájomnému bývaniu

Autor: Veronika Rezáková

Základná umelecká škola od 1. septembra 2021 zmení svoju adresu. Z Ulice obrancov mieru sa vzdelávacia inštitúcia presťahuje do zmodernizovaného domu kultúry na Bratislavskej ulici. Uvoľnenú budovu chce mesto Dubnica nad Váhom prerobiť na bytový dom s ponukou nájomného bývania.

Už na začiatku roku 2023 by chcela dubnická samospráva občanom ponúknuť dostupné bývanie vo forme 24 nových nájomných bytov. Hlavným cieľom rozširovania bytového fondu je zabezpečenie dostatku príležitostí na rozbeh napr. pre mladých ľudí alebo rodiny s deťmi, a to predovšetkým s ohľadom na to, aby za dostupným bývaním nemuseli odchádzať mimo mesta.

Z bývalej školskej budovy bytový dom

Zo sídla umeleckej školy po prestavbe vznikne 3-podlažný bytový dom s 24 jedno- a dvojizbovými bytmi bežného štandardu. Zmena účelu využívania budovy, ako aj jej nevyhovujúci technický stav si však najskôr vyžaduje stavebný zásah. Za týmto účelom mesto

spracovalo projektovú dokumentáciu a po schválení mestským zastupiteľstvom vo štvrtok 27. mája 2021 sa bude uchádzať o financie zo Štátneho fondu rozvoja bývania (ŠFRB). Celý projekt prestavby budovy bude financovaný úverom zo ŠFRB v kombinácii s dotáciou z Ministerstva dopravy a výstavby SR a vlastných zdrojov mesta, keďže celková hodnota prestavby je odhadovaná na bezmála 773-tisíc eur s DPH. Tento spôsob financovania odobrilo mestské zastupiteľstvo počas svojej májovej schôdze. Stavebné práce zlepšia celkový exteriérový vzhľad objektu, no predovšetkým prispôbia vnútornú dispozíciu budovy na jej nový účel. V bezprostrednej blízkosti objektu vznikne 28 parkovacích státí, upraví sa aj infraštruktúra v okolí. Prví nájomníci by sa na Ulicu obrancov mieru mohli odhadom sťahovať v priebehu roku 2023.

Postupne budú pribúdať ďalšie nájomné byty

Ambíciou mesta je bytový fond postupne zvyšovať, a to podporou nájomného bývania (nielen) pre mladé rodiny. „V tomto smere pripravujeme viaceré projekty. Prvý, ktorý sa bude realizovať, je práve prestavba budovy na Ulici obrancov mieru na nájomné byty. Postupne budeme vytvárať ďalšie, aktuálne hľadáme vhodné lokality,“ vysvetlil primátor Peter Wolf.

Začali sa práce na úprave križovatky pred mestským športovým areálom, počítajte s čiastočným dopravným obmedzením

Autor: Mária Badačová

Frekventovaný úsek križovatky Ulice Jána Kalinčiaka a Ulice športovcov prechádza rekonštrukciou. V rámci stavebných úprav sa samospráva zameriava na zvýšenie bezpečnosti cestnej premávky, predovšetkým na zvýšenie bezpečnosti chodcov, ktorí úsekom často prechádzajú.

Plocha stykovej križovatky tvaru T, doplnená o vjazd do mestského športového areálu, bude stavebnými prácami vyvýšená, čím sa uprednostní pohyb prechádzajúcich chodcov a zníži sa jazdná rýchlosť vodičov v predmetnom úseku. „Okrem vyvýšenia plochy bude križovatka doplnená aj o osvetlený priechod pre chodcov, ktorý vznikne na Ulici Jána Kalinčiaka. Rovnako prebehne aj bezbariérová úprava nástupných plôch priechodov pre chodcov s prvkami pre nevidiacich a slabozrakých,“ uviedol vedúci stavebného úradu Jozef Králik. Ako dodal, súčasťou prác bude aj úprava nástupišťa autobusovej zastávky v smere na Trenčín. Tá bude ponechaná v jazdnom pruhu, avšak od prilahlej spevnenej plochy a parkoviska bude oddelená deliacim pásom. S rekonštrukciou začal zhotoviteľ v závere apríla, pričom takmer 65-metrový úsek by mal byť upravený do konca júla v jednotlivých etapách. „V rámci prác sa bude pozornosť venovať najskôr bezbariérovej úprave chodníkov, nakoľko chceme čo najmenej obmedziť dopravu. Následne sa zhotoviteľ presunie na samotnú komunikáciu, pričom premávka by mala zostať zachovaná vždy v jednom jazdnom pruhu,“ upresnil Jozef Králik. Podľa jeho slov bude na nevyhnutnú dobu z technologických príčin zatvorená miestna komunikácia Jána Kalinčiaka ako aj vjazd mestského športového areálu. Na záver príde na rad verejné osvetlenie a úprava zelene. Rekonštrukcia križovatky vyjde mestskú kasu bezmála 100-tisíc eur.

V meste rozkvitne ďalších 8-tisíc kvetov, záhony pribudnú v troch lokalitách

Autor: Mária Badačová

Okrem výsadby letničiek do stálych záhonov a mestských mobiliárov sa mesto snaží skrásľovať verejné priestranstvá tvorením záhonov aj v nových lokalitách.

Kým na reprezentatívnej ploche pred internátom Strednej priemyselnej školy vyrástol nový kvetinový záhon prvý raz na jar minulého roka, v tomto roku sa mohli obyvatelia potešiť ďalšími dvoma novými lokalitami – rozžiarené plochy bolo možné nájsť pri vstupe do mesta smerom z Ilavy na Kollárovej ulici, rovnako aj pri štátnej ceste smerom na Tesco na Ulici okružnej. „Snažíme sa, aby bolo mesto upravenejšie, rozkvitnutejšie a reprezentatívnejšie. Veríme, že aj vďaka spolupráci s technickými službami mesta obyvateliavidia, že nám záleží na tom, aby bolo mesto upravené, rozkvitnuté a aby sa v ňom občania cítili dobre,“ priblížil Juraj Prekop z referátu životného prostredia.

Nové záhony budú kvitnúť od júla do októbra

V rámci skrásľovania verejných priestranstiev sa mesto rozhodlo vysadiť tri nové letničkové lúky v kombinácii s veľkokvetými ľaliami v ďalších lokalitách. Nové záhony rozkvitnú v období júla až októbra pred miestnym gymnáziom, na Partizánskej ulici a pri križovatke oproti obchodného domu Lidl. „Lokalitu vyberáme podľa frekvencie tak, aby boli dobre viditeľné a pozorovateľné pre čo najviac ľudí. Rovnako dbáme aj na to, aby mali záhony slnečné stanovišťa,“ vysvetlil Juraj Prekop.

V meste rozkvitne ďalších 8-tisíc kvetov, záhony pribudnú v troch lokalitách

Okrem výsadby letničiek do stálych záhonov a mestských mobiliárov sa mesto snaží skrásľovať verejné priestranstvá tvorením záhonov aj v nových lokalitách.

Kým na reprezentatívnej ploche pred internátom Strednej priemyselnej školy vyrástol nový kvetinový záhon prvý raz na jar minulého roka, v tomto roku sa mohli obyvatelia potešiť ďalšími dvoma novými lokalitami – rozžiarené plochy bolo možné nájsť pri vstupe do mesta smerom z Ilavy na Kollárovej ulici, rovnako aj pri štátnej ceste smerom na Tesco na Ulici okružnej. „Snažíme sa, aby bolo mesto upravenejšie, rozkvitnutejšie a reprezentatívnejšie. Veríme, že aj vďaka spolupráci s technickými službami mesta obyvateliavidia, že nám záleží na tom, aby bolo mesto upravené, rozkvitnuté a aby sa v ňom občania cítili dobre,“ priblížil Juraj Prekop z referátu životného prostredia.

Nové záhony budú kvitnúť od júla do októbra

V rámci skrásľovania verejných priestranstiev sa mesto rozhodlo vysadiť tri nové letničkové lúky v kombinácii s veľkokvetými ľaliami v ďalších lokalitách. Nové záhony rozkvitnú v období júla až októbra pred miestnym gymnáziom, na Partizánskej ulici a pri križovatke oproti obchodného domu Lidl. „Lokalitu vyberáme podľa frekvencie tak, aby boli dobre viditeľné a pozorovateľné pre čo najviac ľudí. Rovnako dbáme aj na to, aby mali záhony slnečné stanovišťa,“ vysvetlil Juraj Prekop.

Vedeli ste, čo všetko vybavíte priamo u poštového doručovateľa?

Autor: Veronika Rezáková

Slovenská pošta poskytuje svoje služby rôznymi spôsobmi – na poštách, online a tradične aj prostredníctvom poštového doručovateľa, ktorý denne chodí priamo do domácností. Namiesto návštevy kamennej pobočky pošty teda môžete využiť služby poštového doručovateľa. Od pondelka do piatku môžete v čase doručovacej pochôdzky vybaviť u svojho poštového doručovateľa platbu SIPO, predaj žrebov či ďalšie vybrané služby. „V lokalitách, kde nie je kamenná pošta, možno vybaviť základné poštové služby, čo občania najviac využívajú, priamo

u doručovateľa. Chceme občanom pripomenúť, že doručovatelia nosia klientom aj dôchodky priamo domov, a to i opakovane a bezplatne,“ vysvetlil generálny riaditeľ Slovenskej pošty Martin Ľupták.

V ostatných rokoch sa spôsob a frekvencia využívania poštových služieb radikálne menia. Preto sa stáva, že občania využívajú služby tej-ktorej kamennej pošty čoraz menej a jej ďalšie prevádzkovanie sa ukáže ako nerentabilné. „Po dôkladnej analýze ekonomických a legislatívnych aspektov sme sa rozhodli s účinnosťou od 1. júla 2021 zrušiť pobočku Pošty Dubnica nad Váhom 3 na Kollárovej ulici. Pre obyvateľov tejto lokality bude služby naďalej zabezpečovať hlavná pobočka pošty na Bratislavskej ulici,“ vysvetlil Martin Ľupták primátorovi Dubnice nad Váhom Petrovi Wolfovi s prísľubom predĺženia otváracích hodín pošty na Bratislavskej ulici.

Podľa informácií, ktoré poskytlo vedenie pošty primátorovi mesta Dubnica nad Váhom, pobočku pošty na Kollárovej ulici využívali predovšetkým obyvatelia lokality najmä na podávanie listových zásielok a peňažných poštových poukazov. „Po skončení prevádzky tejto pošty bude možné využiť tieto aj iné služby priamo u doručovateľa bez nutnosti navštevovať kamennú pobočku alebo, samozrejme, na ďalšej z dvoch pôšt v Dubnici, a to na Bratislavskej ulici a v OD Tesco,“ uzatvoril generálny riaditeľ Slovenskej pošty.

Ak občania využívajú populárne nákupy z e-shopov, je im k dispozícii BalíkoBOX

Slovenskej pošty umiestnený pri Kauflande. Svoje zásielky si môžu vybrať kedykoľvek a aj zaplatiť za dobierku kartou. V Balíkoboxe možno uhradiť aj SIPO, zloženky alebo faktúry s Pay By Square kódom. Balíkobox je „malá pošta“ vždy poruke.

Prehľad otváracích hodín poštových prevádzok v Dubnici nad Váhom:

Pošta Dubnica nad Váhom 1 (Bratislavská ulica)

pondelok – piatok	8.00 h – 17.00 h
sobota	8.00 h – 9.00 h
nedeľa	zatvorené

Pošta Dubnica nad Váhom 10 (Ul. obrancov mieru – Tesco)

pondelok – nedeľa	8.30 h – 18.30 h
-------------------	------------------

BalíkoBOX (Továrenská ul. – Kaufland)

pondelok – nedeľa	0.00 h – 24.00 h
-------------------	------------------

Všimli ste si?

Autor: Mária Badačová

Nádvorie kaštieľa zdobí nová plachta

Dubnické múzeum vymenilo starú poškodenú plachtu na nádvorí kaštieľa za novú. Pôvodnú plachtu, ktorá vplyvom času a poveternostných podmienok už nebola reprezentatívnym doplnkom exteriéru nádvoria, vymenilo múzeum za novú – aj tá vyobrazuje nádvorie takmer 400-ročnej historickej pamiatky z úvodu 20. storočia.

Na poliklinike sú zrenovované ďalšie toalety

Mesto postupne opravuje hygienické zariadenia v budove mestskej polikliniky. Po rekonštrukcii toaliet na 3. poschodí, ktoré boli najvyužívanejšie, boli opravené WC na 1.

poschodí. DUMAT, m. p. o., bude pokračovať s renováciou na 2. poschodí, no neobíde ani najvyššie poschodie a prízemie.

MOM na DuTaF centre ukončilo prevádzku

K 1. máju ukončilo svoju prevádzku mobilné odberové miesto na DuTaF centre. Obyvatelia tak majú možnosť dať sa otestovať na prítomnosť ochorenia COVID-19 na 6 mobilných odberových miestach. Tie majú platné zmluvy do konca júna, v prípade predčasného zatvorenia niektorých prevádzok MOM budeme obyvateľov informovať.

Mestský šatník je otvorený v utorky

Mestský šatník, nachádzajúci sa v budove mestského domu kultúry (vchod vľavo oproti garážam), je pre verejnosť otvorený od 1. júna. Zaujímavosťou, ktorí sa chcú zbaviť nenoseného, no zachovalého oblečenia, ale aj občania, ktorí oblečenie potrebujú, môžu mestský šatník navštíviť v utorok od 13.00 h do 16.00 h.

Z udalostí riešených mestskou políciou

Z udalostí riešených mestskou políciou

Autor: Tibor Reháč

„Príslušníci mestskej polície pokračovali vo výkone svojej služby v nepretržitom režime a okrem bežnej hliadkovej a kontrolnej činnosti a vykonávania špecifických úloh pri ochrane majetku fyzických i právnických osôb zistili a riešili 185 priestupkov. Až 90 z nich spôsobili vodiči v statickej i dynamickej doprave (napr. 14 priestupkov spáchaných porušením zákazu vjazdu, 36 prípadov zákazu zastavenia a státi, 8-krát nedovolené parkovanie na vyhradených parkoviskách, 14-krát nedovolené parkovanie na zeleni atď.), zvyšok patril do kategórie ostatných (najmä priestupky proti verejnému poriadku, proti občianskemu spolunažívaniu, proti majetku, porušenia všeobecne záväzných nariadení mesta a pod.),“ hodnotí náčelník MsP Tibor Reháč.

Ošetrová žena

V piatok 16. apríla hodinu po polnoci bolo na tiesňovú linku mestskej polície oznámené, že na chodbe bytového domu na sídlisku Centrum I sa nachádza neznáma žena, ktorá vykrikuje, že má bolesti, a žiada pomoc. Policajti realizačnej hliadky na schodisku domu uvedenú osobu našli a zistili, že ide o 71-ročnú majiteľku jedného z bytov, ktorá však na území mesta žije ako tzv. bezdomovec. Žena sa sťažovala na bolesti v oblasti hlavy a bolesti vnútorných orgánov. Nakoľko bolo zrejmé, že jej zdravotný stav je vážny, bola privolaná sanitka zdravotnej záchranej služby, ktorá pacientku po prvotnom ošetrení previezla k ďalším lekárskeým vyšetreniam a na hospitalizáciu.

Nepodarený syn

Realizačná hliadka mestskej polície zasahovala aj vo štvrtok 6. mája krátko popoludní v jednom z bytov na sídlisku Pod hájom, z ktorého sa mal na základe oznámenia šíriť krik a hluk, spôsobený pravdepodobne rozbíjaním interiérového zariadenia. Policajti na mieste zistili, že 41-ročný muž pod vplyvom alkoholu verbálne napádal svojich rodičov a úmyselne rozbil presklenie dverí v byte. Zároveň sa slovné vyhrážal, že v ničení zariadenia miestnosti bude pokračovať. Policajti jeho vyčinenie ukončili a keďže poškodení netrvali na náhrade škody, bola vec riešená ako priestupok proti občianskemu spolunažívaniu. Poškodeným policajti zároveň odporučili spôsob, ako synovi zrušiť pobyt vo svojom byte.

Starček zablúdil

Dňa 7. mája krátko predpoludním bola na základe telefonického oznamu kontrolovaná Hasičská ulica. Nachádzať sa tu mal neznámy starší muž, ktorý pôsobil dezorientovane a komunikoval len nezrozumiteľne. Policajti ho našli sedieť na chodníku a preverovaním vecí zistili, že ide o 83-ročného obyvateľa jedného zo zariadení pre seniorov v meste. Postupne vysvitlo, že starček sa vybral na prechádzku, ale vzhľadom na svoj zlý zdravotný stav nebol schopný nájsť cestu späť do zariadenia. Keďže nemal známky vonkajších zranení, policajti zabezpečili jeho prevoz domov.

Obrazy z minulosti - Kostol

Autor: Samuel Valuch

V rámci našej rubriky sme sa prechádzali uličkami starej Dubnice už dosť dlho bez toho, aby sme sa zastavili pri Kostole sv. Jakuba. Dve pekné historické fotografie nám okrem iného potvrdia, že jedna z dominant mesta si už dlhú dobu zachováva svoju jedinečnú a len málo sa meniacu podobu. To však určite neplatí o blízkom okolí chrámu.

Dubnická farnosť patrí medzi najstaršie na Považí, o kostole zasvätenom sv. Jakubovi hovorí už listina z roku 1276. Dubnica sa neskôr stáva známou zásluhou sochy Panny Márie a rastúci počet správ o zázračných uzdraveniach láka do vtedajšej obce čoraz väčší počet veriacich. Pôvodný kostol nie je na podobný nápor zvyknutý, začína byť malým a nevyhovujúcim. Na podnet farára Daniela Kolačaniho tak dáva Jozef Ilešházi v roku 1754 postaviť súčasný svätostánok. Do stavby sa má zapojiť čo najviac Dubničanov, podľa grófa si ho tak budú viac vážiť a považovať ho za svoj. Výsledkom je stavba, do ktorej priestorov sa potomkovia jej staviteľov utiekajú dodnes. Samozrejme, história kostola a farnosti je omnoho rozsiahlejšia a bohatšia, no z priestorových dôvodov ju na tomto mieste uvádzať nemôžeme. Ak by ste boli zvedaví, veľmi dobre je rozpracovaná v poslednej monografii mesta s názvom Dubnica nad Váhom: Od minulosti po súčasnosť. Ak ju aj nemáte doma, pokojne si ju môžete prísť pozrieť či požičať do mestskej knižnice.

Uvedené fotografie okrem kostola zobrazujú aj jeho bezprostredné okolie. Na oboch zaujme stará fara, stojaca najbližšie k chrámu, na starej pohľadnici však vidno napríklad aj pivnicu vo svahu pod neskorším pohostinstvom Šándora Pavlíka. Súčasťou novšieho záberu je zase Katolícky kultúrny dom, postavený v rokoch 1939-1940.

Aj tieto zábery jedinečným spôsobom dokumentujú podobu Dubnice v minulosti. Dnešky sú rýchle a všetko je inak ako včera. No pri pohľade na kostol môžeme mať na chvíľu oprávnený pocit, že niektoré veci sa predsa až tak veľmi nezmenili.

V mesiaci máj ste venovali spoluobčanom v núdzi 630 eur

Autor: Mária Badačová

Ďakujeme. Vďaka Vám sme mohli pomôcť nielen diabetikovi Martinovi, 200 eur sme poslali aj na účet starostlivej starej mame Lýdii, ktorá sa stará o svoju dcéru a vnukov. Rovnako sme doručili aj dodatočný príspevok pánovi Jozefovi, ktorému sme pomoc odovzdávali v mesiaci marec.

Pani Vilma stratila muža, na výchovu 15-ročnej dcéry zostala sama

Pani Vilma opatrovala svojho muža, ktorý nedávno zomrel na onkologické ochorenie. Prišla tak nielen o milovaného človeka, no z hľadiska materiálnej stránky stratila rodina aj jediný

zdroj príjmu, ktorý v tom čase mohla mať z opatrovateľského príspevku. Na výchovu svojej dcéry, ktorá onedlho pôjde na strednú školu, zostala sama. Momentálne si zohnala dočasné zamestnanie, čím sa opäť zaradila do bežného života, no na rozbeh z ťažkej životnej situácie potrebuje pomoc.

Ak by ste chceli pomôcť pani Vilme a jej dcére, môžete poslať svoj finančný dar na transparentný účet združenia (do poznámky nezabudnite uviesť „pani Vilma“).

O pomoc prosia ďalšie osamelé matky

V aprílovom čísle sme vďaka vašim nezaradeným príspevkom pomohli 7 matkám, ktoré z rôznych dôvodov zostali na výchovu svojich detí samé. Okrem 50 eur, ktoré sme im venovali sa našiel aj darca trvanlivých potravín. V našom zozname však evidujeme ďalšie matky – samoživiteľky. V tomto čísle by sme chceli vašu pozornosť upriamiť na Veroniku (3 deti, usilovná matka, zložitá rodinná situácia), Natáliu (1 dieťa, snaživá, má zamestnanie na polovičný úväzok), Luciu (2 deti, slobodná, nemá z čoho platiť nájom a živiť deti) a Miriam (1 dieťa, poctivá matka ťahá celú domácnosť sama, pracuje). Vo všetkých prípadoch ide o matky, ktoré majú doma neľahkú sociálnu situáciu a naše združenie si ich rodinné situácie preverilo.

Pokiaľ chcete podporiť osamelé matky s deťmi, môžete tak spraviť zaslaním ľubovoľného finančného príspevku na transparentný účet združenia (do poznámky nezabudnite uviesť „slobodné matky“).

Zo srdca ďakujeme všetkým, ktorým nie je ľahostajný osud svojich spoluobčanov. Pomáhame vďaka vám.

Potrebujete pomoc? Obráťte sa na nás e-mailom na produbnica@gmail.com alebo na tel. číslo 0908 692 924.

ikonka facebooku: Pro Dubnica, o. z.

Číslo transparentného účtu združenia: SK91 8330 0000 0026 0192 6940

Materské školy budú otvorené aj počas letných prázdnin, pozrite si prehľad jednotlivých týždňov

Autor: Mária Badačová

Služby materských škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta môžu rodičia s deťmi využívať aj počas letných mesiacov júl a august.

Týždenný poplatok za materskú školu predstavuje 10 eur, zákonný zástupca ho platí na účet materskej školy, ktorú dieťa navštevovalo v školskom roku 2020/2021. Poplatok musí byť uhradený najneskôr do 25. júna 2021. „Šeky na stravu si zákonný zástupca vyzdvihne u vedúcej školskej jedálne od 21. júna v čase od 7.30 h do 14.00 h v náhradnej materskej škole, do ktorej prihlasuje dieťa, a tu odovzdá aj doklad o zaplatení stravy. Doklad o zaplatení musí byť odovzdaný do 25. júna do 14.00 h,“ uviedla vedúca školského úradu Mária Balážová s tým, že zaplatený počet dní za stravu je záväzný a preplatky za stravu sa v náhradnej materskej škole nevracajú.

Náhradná materská škola bude otvorená v prípade, že bude prihlásených najmenej 20 detí. Ak počet detí klesne pod 10, prevádzka náhradnej materskej školy bude zrušená.

Podľa informácií školského úradu je zákonný zástupca počas pobytu v náhradnej materskej škole povinný dodržiavať školský poriadok, riadiť sa pokynmi zamestnancov a aktuálnymi hygienickými opatreniami. „Rovnako je potrebné, aby zákonný zástupca pravdivo informoval o zdravotnom stave dieťaťa a písomne upozornil na prípadné zdravotné problémy a alergie,“

upresnila Mária Balážová. Ako dodala, zákonný zástupca rovnako vypíše splnomocnenie na prevzatie dieťaťa inou dospelou osobou ako zákonným zástupcom, prípadne súrodencom starším ako 10 rokov a uvedie dva telefonické kontakty. Informovaný súhlas zákonný zástupca odovzdá spolu s dokladom o zaplatení stravy v náhradnej materskej škole do 25. júna 2021.

Poplatok za materskú školu predškolák neplatí. Zákonný zástupca predškoláka uhradí len poplatok za stravu – šeky na stravu si zákonný zástupca vyzdvihne u vedúcej školskej jedálne v tej náhradnej materskej škole, do ktorej prihlasuje dieťa, a to najneskôr do 21. júna 2021 od 7.30 h do 14.00 h. Rovnako tu odovzdá aj doklad o zaplatení stravy do 25. júna do 14.00 h.

Do školských lavíc by malo zasahnúť predbežne 196 prváčikov

Autor: Mária Badačová

Brány dubnických základných škôl by mala v septembri 2021 prekročiť po prvý raz takmer dvestovka prváčikov.

Vyplýva to z predbežných informácií školského úradu, ktorý disponuje údajmi počtu detí, ktoré prišli k zápisu, ako aj údajmi počtu prijatých detí a detí, ktoré dostali odklad. Ako uviedla vedúca školského úradu Mária Balážová, finálne počty detí sa ešte môžu meniť.

„Podľa získaných informácií by prvýkrát do lavíc malo zasahnúť spolu 196 prváčikov, vrátane žiakov Základnej školy s materskou školou sv. Dominika Savia, ktorá nie je v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta,“ uviedla Mária Balážová s tým, že spolu sa na primárne vzdelávanie prihlásilo 235 žiakov. Tri prvácke triedy tak vzniknú ako na ZŠ s MŠ Centrum I 31, tak na ZŠ s MŠ Pod hájom, dve triedy prváčikov vytvorí ZŠ s MŠ Pavla Demitru a jedna trieda vznikne na ZŠ s MŠ sv. Dominika Savia.

Po zápise počítajú v materských školách s viac ako 200 novými škôlkarmi. S účinnosťou od školského roku 2021/2022 je absolvovanie predprimárneho vzdelávania v materskej škole povinné pre všetky deti, ktoré dosiahnu do 31. augusta 2021 päť rokov. V dubnických materských školách tak bude od septembra 246 detí plniacich povinné predprimárne vzdelávanie v poslednom ročníku materskej školy.

Život svorky a rys pod našimi oknami

Autor: Samuel Valuch

Skôr než medzi panelákmi ho stretnete pri ceste do hôr. Dubničan Miroslav Mišák je priaznivcom lesa, aktivistom, bývalým strážcom rezervácie Rysia nad Valaskou Belou či niekdajším zamestnancom Štátnej ochrany prírody. V horách trávi viac času, ako si vieme predstaviť. Aby si to však mohol dovoliť, päť mesiacov v roku si privyrába sadením stromov v Nemecku. Tém na rozhovor by teda bolo mnoho, tou hlavnou sa však stala jeho nedávno vydaná kniha s názvom Život svorky a iné neobyčajné príbehy. „Ľuďom sa väčšinou knižka páči. Teší ma, že ju čítajú aj deťom. Chcel som, aby bola aj pre mládež a pritiahla mladých do lesa,“ hovorí Miroslav Mišák.

Hrdinami tvojej knižky sú vlky, jelene a iné zvieratá. Ide o skutočné príbehy, čo znamená, že si musel v lese stráviť veľa času. Ako a kedy sa zrodil tvoj vzťah k prírode? Začalo sa to už v mladosti, no potom som sa na dlhé roky odmlčal, do hôr som vôbec nechodil. Postupne, keď som mal asi 25, som sa k prírode dostal znova, napríklad aj cez beatnických autorov, hlavne Garyho Snydera. Chvíľu to ešte trvalo, no pociťoval som väčšiu

a väčšiu potrebu byť v horách. Začal som tam spávať. Keby mi dakto ako dvadsaťročnému povedal, že raz budem spávať v zime v lese, okamžite by som ho poslal za nejakým špecialistom – odborníkom (smiech).

Začínal si ako klasický turista?

Nie celkom. Chodil som aj liezť a na túry, ale to mi nestačilo, vždy som sa snažil ísť mimo chodníčkov. Je však pravda, že kedysi som toho nachodil oveľa viac a rýchlejšie, pritom som všeličo minul, nevšimol si. Dnes kráčam pomalšie, rozvážnejšie, veľa času trávim sedením a čakáním.

Vzťah k prírode ťa doviedol aj k jej ochrane, čo je tiež zaujímavá kapitola tvojho života.

Áno, stále sa tomu venujem, veď aj to je jedným z dôvodov vydania mojej knihy. V tomto čase sa situácia vďaka ministrovi Budajovi výrazne zlepšila, pretože za dvanásť rokov vlád SMER-u boli blokované akékoľvek ochrannárske aktivity, všetko sa veľmi zle presadzovalo. Dnes je to po prvý raz v ére samostatnosti Slovenska, čo máme ozajstného ministra životného prostredia a aj tajomníkov na tomto ministerstve, a to je naozaj dobré.

Legislatíva teda prírodu chráni čoraz lepšie?

Áno, ale to nestačí. Pozrime sa na príklad šeliem, ktoré sú na papieri chránené. Medvede, vlky aj rysy stále miznú, aj teraz to potvrdili vedci na Kysuciach, takže aj preto som možno písal moju knižku. Poľovníkov nikdy nikto nekontroloval. Oni sami nie sú takí, ako o sebe hovoria v časopisoch. Tak ako miznú medvede a rysy, strácajú sa i mladé trofejové jelene, ktoré by nikdy nemali strieľať. Často, keď spávam v lese, počujem v noci výstrely, čo je ďalší problém aj tu v Dubnici. Extrémne zver prikrmia, čakajú v tme s nočným videním a reflektorom na krmoviskách a strieľajú, hoci sa to nesmie. Zákony nestačia, treba aj kontrolu týchto ľudí. V Čechách to robia napríklad Vlčie hliadky.

Jedným z tvojich rajónov je práve okolie nášho mesta. Čím je miestna príroda zaujímavá?

Dubnica je jedno z najpestrejších lesných území, aké môžeme na Slovensku nájsť. V našich lesoch sa nachádza na veľmi malej ploche zhruba 28 druhov stromov, čo je dosť výnimočné. Dokonca tu rastie vzácna jarabina prostredná, na Kňazovej zase možno nájsť vzácny tis. O veľa však prichádzame ťažbou, ktorá les zjednodušuje, a ten sa už nikdy neobjaví v pôvodnej podobe. Moja knižka a aj film, ktorý sme točili a bude sa volať Duchovia jeleňov, boli robené aj preto, aby podporili vznik troch chránených území, jedno z nich aj v Dubnici nad Váhom v závere dolín ako Organistova, Záhumenná či na Oparovci. To je však ešte veľmi vzdialená budúcnosť.

Vo svojich príbehoch spomínaš aj veľké šelmy v našich horách...

Málokto napríklad vie, že v Dubnici máme rysa, ktorý dokonca dostal elektrický obojok. Jeho územie je obrovské, loví od Trenčianskej Teplej cez Dubnicu až po Ladce, Mojtnín a Valaskú Belú, odtiaľ zase smerom na Dubnicu. Pred tromi rokmi sa tu u nás dokonca narodili rysičatá, to si nikto ani nepamätá, kedy sa to stalo naposledy. Zaujímavé je aj to, že tento rys lovil aj neďaleko Účka. Chodia sa tam pásť jelenice, predminulú zimu tam ulovil jedno jelenča. Takže dá sa povedať, že rys chodí Dubničanom pod oknami. V zime, keď je sneh, môžeme nájsť jeho stopy.

Dosť dlho už obchádzame okolo samotnej knižky. Predstavíš nám ju?

Áno, volá sa Život svorky a iné neobyčajné príbehy a je rozdelená na dve časti. Prvá je o vlkoch, ktorí žili v Malej Fatre a Strážovských vrchoch. Rozprávam tu o živote dvoch vlčích

svoriek, príbeh začína, keď sa v roku 2007 narodili po dlhých rokoch v Strážovských vrchoch vlci, o rok neskôr sa narodili znova. Potom však prišlo, čo sa stáva často, zastrelili im jedného z rodičov a svorka sa nemohla obnoviť. Viac si prečítate v knižke. Druhá časť je možno viac filozofickejšia, zaoberám sa v nej životom jeleňov, líšok, rysov, medveďov, dve kapitoly sú aj o narodení rysov u nás. Je to vlastne výber toho najlepšieho, čo sa mi v horách prihodilo za posledných 15 či 17 rokov.

Podrobne popisuješ napríklad život vo vlčej svorke. Ako je možné dostať sa k zvieratám tak blízko?

Istého času som si povedal, že treba zahodiť všetko, čo nás táto kultúra učí, a treba sa ponoriť do lesov. Svojím spôsobom sa mi možno aj dostalo takého daru, hoci som sa musel aj učiť. Je potrebné byť opatrný, načúvať, mať dobrý zrak, byť trpezlivý, treba sa naučiť, kde zver chodí a ako. Ale potom je tam už aj intuícia. Nie je to ľahké, pretože zver je vždy o krok dopredu.

Veľa píšeš o šelmách. Sú obavy z nich namieste?

Okolo šeliev sa šíri veľa hystérie. Viem, že v Dubnici často strašia medveďmi, ale väčšinou je to tak, že medveď sa tu objaví občas v lete, ale rýchlo aj odíde. Zastaví sa tu na deň, dva. Medveď, vlk ani rys nespávajú o tom, že nám odhryznú časť z tela, ale radšej sa človeku zďaleka vyhnú. Ak náhodou aj dôjde k stretnutiu s nimi, treba zachovať chladnú hlavu, netreba kričať. Šelmy treba jednoducho prijať, možno to chce iba viac takých knižiek, ako som napísal ja.

KONVERZIA obnovuje tradíciu sôch vo verejnom priestore

Autor: Veronika Rezáková

Festival umenia sa oficiálne začal v sobotu 15. mája 2021 on-line vernisážou, ktorá predstavila ideu a spôsob organizácie nového formátu podujatia.

Konverzia prebieha priamo v uliciach a vo vybratých verejne dostupných interiéroch mesta Dubnica nad Váhom od mája do októbra 2021. Iniciátorom myšlienky výstavy sôch je Dubničan Jaroslav Vyhnička. V ústrety myšlienke sprístupniť kultúru ľuďom aj v čase epidémie vyšlo aj Oddelenie kultúry a knižnice mesta Dubnica nad Váhom. Od soboty 15. mája 2021 ľudia na verejnom priestranstve v rôznych častiach mesta nájdu viaceré figuratívne i abstraktné umelecké diela.

Dvadsaťpäť umeleckých diel od viac ako desiatky umelcov vrátane výstavy fotografií nájdete v meste Dubnica nad Váhom až do konca októbra. Súčasťou festivalu budú aj viaceré sprievodné podujatia, ktoré mesto včas oznámi v reakcii na aktuálne platné epidemické opatrenia. Mapu inštalácií vrátane predstavenia jednotlivých umelcov nájdete na dubnica.eu.

Jaroslav Vyhnička, iniciátor myšlienky

Prechádzky po vonku sa aj v čase epidémie považujú za bezpečný spôsob trávenia voľného času, samozrejme, s rešpektovaním stanovených opatrení. Vystavené diela by mali vytvárať priestor, aby si ľudia mohli vyjsť za kultúrou aj v čase útlmu kultúrneho diania a aby si každý našiel svoj kus umenia.

Sabina Jankovičová, kurátorka výstavy

Je to veľmi dobrý nápad, ktorý nadväzuje na tradíciu sôch vo verejnom priestore, voľakedy typickú pre viaceré slovenské mestá. Postupne táto tradícia vymizla a obyvatelia nie sú

konfrontovaní s aktuálnou tvorbou. Súčasné umenie je náročné na pochopenie a toto je prvý krok smerujúci k porozumeniu medzi publikom a umelcami.

Richard Benech, vedúci oddelenia kultúry

Kultúra nie je len o zábave a umenie nie je len o kráse, ale aj o zážitku a hlbších myšlienkach. Pekné a škaredé sú základnými kategóriami, ktorými sa riadi bežný divák. Až poznaním zámeru pochopíme umelecké dielo a možno sa náš pohľad naň zmení. Kultúra si v tomto prípade splnila svoju úlohu – vychováva, podnecuje k zamysleniu sa a vyjadreniu svojich pocitov.

Dubnický výtvarný salón po rokoch mení miesto i termín

Autor: Richard Benech

Dubnický výtvarný salón je zameraný na tvorbu výtvarníkov z Dubnice nad Váhom a jej blízkeho okolia. Podujatie je zachovaným reliktom celoslovenskej prehliadky amatérskej grafiky a výtvarnej tvorby – Výtvarnej Dubnice, ktorej korene siahajú až do roku 1963.

Dubnický výtvarný salón má bienálny charakter, ktorý podobne, ako v mnohých iných prípadoch, narušila pandémia. Po 58. rokoch sa podujatie, ktorého domovom bol vždy dom kultúry, presťahuje do Dubnického kaštieľa. Zmena miesta je príležitosťou na nastavenie nového systému spolupráce a rozvoja výstavnej činnosti, ktorá si zaslúži veľkú pozornosť. Obmedzená prístupnosť výstav v dome kultúry bude v priestoroch kaštieľa minulosťou. Plánovaný salón z roku 2020 sme presunuli na júl 2021. Svoje diela tu predstaví viac než 20 výtvarníkov. Okrem známych a uznávaných umelcov predstavíme aj debutantov, ktorých tvorba je už v súčasnosti vysoko hodnotená. Zo zúčastnených umelcov vytvoríme kvartálny program výstav autorských výstav na ďalšie dva roky.

Už v auguste by mala svoju tvorbu predstaviť Zuzana Líšková, ktorá poteší nielen folkloristov, a koncom roka Jozef Vydrnák výstavou k svojmu životnému jubileu. Veríme, že vzájomnou spoluprácou oddelenia kultúry a Dubnického múzea vznikne väčší priestor pre vlastnú realizáciu výtvarníkov a zlepší sa tiež prístupnosť výstav pre návštevníkov. Aj táto zmena bude v duchu a v symbolike premeny – teda Konverzie.

Z kuchyne FK Dubnica

Autor: Samuel Valuch

Jar bola pre dubnický futbalový klub náročná, oči fanúšikov sa najviac upierali na boj mužov o záchranu v druhej najvyššej súťaži, ktorú modro-bieli potvrdili až v predposlednom kole remízou 1:1 v Petržalke. Športové dianie v klube sa však neodvíjalo iba od seniorského tímu, netradičné a pandémiou poznačené obdobie má za sebou aj mládež, a tak je namieste krátka rekapitulácia.

Mladí sa vrátili

Podmienky pre tréning neprofesionálnych športovcov boli dosť dlho nepriechodné, športový riaditeľ FK Dubnica Michal Kijačik mohol dať napokon pokyn na obnovenie tréningového procesu mládeže 19. apríla. „Za približne tri týždne tréningovania sa nám do procesu vrátilo 98 % všetkých hráčov spred šiestich mesiacov, kedy bol tréningový proces prerušený,“ hodnotí športový riaditeľ, ktorý dodáva, že na základe správ z iných športových klubov sa obával oveľa väčšieho úbytku hráčov.

Na ceste ku kvalitnému tréningu museli v klube reagovať na stále sa uvoľňujúce opatrenia, najprv obmedzením počtu hráčov na jedného trénera, potom určením počtu metrov štvorcových na hráča. Navyše, jednotlivé kategórie v čase vzniku tohto článku stále čakali na verdikt o ukončení súťaží v aktuálnej sezóne.

Prestížny štatút na dosah

Zaujímavé veci sa však diali aj v legislatívnej rovine. „SFZ nám opätovne udelil štatút Útvaru talentovanej mládeže na ďalšiu sezónu, plus sme boli zaradení do skráteného konania na získanie štatútu Futbalovej akadémie. Znamená to, že ak niektorý z jeho súčasných držiteľov nesplní podmienky stanovené licenčnou komisiou, tak tento prestížny štatút, zaručujúci najvyššie dorastenecké súťaže, pripadne nášmu klubu,“ vysvetľuje športový riaditeľ MFK. Tento krok by opäť prispel k rozvoju a skvalitneniu mládežníckeho futbalu v našom meste.

Záchrana v predposlednom kole

Futbal je nevyspytateľný, veď ako inak by mohol víťaz ligy bojovať hneď v nasledujúcej sezóne o holú existenciu v súťaži? V klube museli na definitívu zotrvania v 2. lige čakať až do predposledného kola, hoci administratíva sa vybavovala už oveľa skôr. „Seniorské mužstvo získalo licenciu na nasledujúci ročník pod podmienkou, že do 9. 7. 2021 predloží licenčnej komisii účtovnú závierku za rok 2020. Tento proces je však formalitou, keďže náš klub si, podobne ako množstvo iných podnikateľských subjektov, odložil daňové priznanie do 30. 6. 2021,“ konštatuje Michal Kijačik. Podstatné bolo teda zachrániť mladé mužstvo v súťaži. Podarilo sa, po remíze 1:1 v predposlednom súboji ročníka proti domácej Petržalke už naši nemohli skončiť na jednej z posledných troch priečok, a tak uvidíme talentovaných hráčov v modro-bielych dresoch na druholigových trávnikoch aj v budúcej sezóne.

Šach napĺňa človeku potrebu tvorivosti

Autor: Samuel Valuch

Je hrou pre dvoch hráčov, o výsledku ktorej rozhodujú taktické a strategické schopnosti jednotlivcov, ich pozornosť a sústredenie. Podľa definície v sebe šach nesie prvky umenia, vedy a športu, pričom rozvíja logické myslenie a cvičí pamäť. V období pred pandémiou sa o ňom začalo znova viacej hovoriť, a to najmä v súvislosti so snahou o jeho prienik medzi žiakov základných škôl. Športový klub šachu pôsobí už desaťročia aj v našom meste, viac ako päť desiatok jeho aktívnych členov momentálne čaká na zelenú pre organizáciu turnajov a súťaží. Výnimkou nie je ani jeho predseda a tréner skupiny žiakov Emil Kováčik, ktorého najväčším úspechom je víťazstvo na medzinárodnom turnaji v Bojniciach v roku 2010. Spolu s ním sme sa na túto zaujímavú hru pozreli naozaj zblízka.

Šach má vo svete športu zaujímavé postavenie. Hoci mnoho laikov ho ani medzi športy neradí, v skutočnosti vraj ide o veľmi náročné odvetvie. Je to naozaj tak?

Je to tak. Keď si predstavíme, že partia v štandardnom šachu trvá aj päť či viac hodín, výdaj energie pri takej dlhej mozgovej činnosti je veľký. Bez dobrej fyzickej kondície to vedie k únave a následne k chybnéj hre.

S fyzickou kondíciou si však dobrý šachista zrejme nevystačí...

Tí skutočne silní musia mať istú dávku talentu, tak ako napríklad pri matematike či hudbe. Potom sú tu niektoré ďalšie schopnosti, buď vrodené, alebo aj získané. Získať sa dajú aj vďaka šachu samotnému, sú to pamäť, schopnosť koncentrácie, logické myslenie atď.

Väčšina z nás už v živote videla nejakú šachovú príručku. Do akej miery sa dá hra naučiť?

V šachu je potrebné sklbiť vedomosti s intuíciou. Z kníh sa dajú naučiť otvorenia, schémy strednej hry či koncovky, vybudované 150-ročnou praxou. Potom je to už iba na vlastnej hlave, hráč musí mať vyvinutý pozíčný cit a musí byť schopný prepočítať varianty. Potrebuje si situáciu vyhodnotiť, z čoho mu vyjdú rozumné ťahy. O tie sa zaujíma a ostatné vylúči. Napríklad počítače fungujú inak, používajú metódu brute force, teda hodnotia všetky ťahy a vylučujú varianty. Počítač je silný v prepočte, zvládne milión pozícií za niekoľko sekúnd či minút. Človek sa musí spoľahnúť na intuíciu.

Keď už hovoríme o počítačoch, ako vyzerajú dnes ich súboje na šachovniciach proti ľudským protivníkom?

Tento súboj vyznieva už dlhšiu dobu jednoznačne v prospech počítača. Už nás poráža aj telefón (smiech). Nielen superpočítače, napríklad ako ten, čo v roku 1997 porazil majstra sveta Garriho Kasparova. To bol prelom, potom to už išlo rýchlo.

Ako vlastne prebieha súťažný zápas?

Závisí od toho, v akom „druhu“ šachu sa súťaží – teda aký je časový limit na partiu pre oboch hráčov, pretože súťažný šach sa vždy hrá so šachovými hodinami, dnes už spravidla digitálnymi. Štandardný šach má časový limit spravidla 1,5h/40 ťahov + 30 min do konca partie s prídavkom 30 sekúnd za každý ťah. Potom je to zrýchlený, tzv. rapid šach, kde je časový limit menší ako 1 h na partiu pre oboch hráčov. A nakoniec „bleskový šach“, v ktorom je na partiu 5 a menej minút pre každého, pričom aj tu zvykne byť niekoľkosekundový prídavok za 1 ťah. Takže priebeh partie môže byť veľmi pomalý alebo až prirýchly, to je pre diváka určite atraktívnejšie. Okrem toho treba podotknúť, že na dodržiavanie pravidiel dohliada rozhodca. Ten zabezpečuje aj primerané podmienky, ako napríklad ticho v miestnosti, a dohliada, aby sa nepoužívala nejaká pomoc, či už od divákov, alebo elektronická.

Ste členom dubnického klubu. Ako dlho sa hrá v našom meste šach?

Za začiatok organizovaného šachu v Dubnici možno označiť rok 1949. Od roku 1955 sa stal šachový oddiel súčasťou TJ Spartak Dubnica nad Váhom. Od jej rozpadu v roku 1991 pôsobíme ako samostatný klub. Najväčšími úspechmi sú 2. miesto v SNL v ročníku 1980/81, trikrát 5. miesto už v slovenskej extralige. Za výnimočné možno považovať najmä 23-ročné nepretržité pôsobenie klubu v najvyššej súťaži, čo sa nepodarilo ani jej najúspešnejšiemu družstvu – Slovanu Bratislava, ktorý má takéto obdobie v dĺžke 15 rokov. V súťažiach jednotlivcov sú úspechmi víťazstvá na medzinárodných turnajoch či medailové umiestnenia MSR v mládežníckych kategóriách.

Posledné dva roky sú pre športovcov komplikované. Dubnický klub zrejme nie je výnimkou.

Súťaže družstiev sa hrajú systémom jeseň – jar, takže pre pandémiu bol aktuálny ročník zrušený. Čiastočnou náhradou bola možnosť hrať alebo aj trénovať šach online. Teraz sa už plánujú aj turnaje – v júni sú MSR seniorov vo Vysokých Tatrách, neskôr zase MSR mládeže, ktoré plánujeme podporiť aj z dotácie mesta na činnosť klubu. .

Aktuálne máme 56 aktívnych členov, ktorí môžu hrať, samozrejme podľa výkonnosti, za jednotlivé družstvá v extralige či 1. lige západ, dve družstvá máme v 3. lige a dve v 4. lige, rovnako je tu mnoho súťaží jednotlivcov.

Naša hracia a tréningová miestnosť sa nachádza v jednej z tried v bývalej II. ZŠ. Na tréningy nám vyhovuje, no priestorovo nepostačuje a ani nezodpovedá úrovni súťaží, v ktorých pôsobíme. Od vedenia mesta však máme prísľub, že dostaneme iné priestory. Okrem toho treba spomenúť, že pred pandémiou sme viedli aj krúžky na niektorých základných školách a v CVČ, kde máme prípravku v počte 25-30 detí.

Zdá sa, že šachistov nie je na Slovensku nedostatok. Máme tu však aj nejakého svetového?

Žiaľ, žiadny slovenský šachista sa nenachádza v prvej stovke svetového rebríčka. Máme však teraz nádejnú mladú generáciu, napr. Viktora Gažíka, majstra sveta do 18 rokov z roku 2018. Vo svete dominujú Rusko, USA, Čína a India, aj keď aktuálny majster sveta Magnus Carlsen je z Nórska.

Čo je podľa vás na tomto športe najkrajšie?

To, že každý hráč je iný, no všetkých spája jedno – láska k šachu. Táto obľuba je podľa mňa spôsobená tým, že šach naplňuje človeku potrebu tvorivosti. Tiež je výborné, keď vidíme, že je to pre deti a mládež zmysluplné využitie času, pričom si rozvíjajú už vyššie spomenuté vlastnosti, potrebné pre život.

Prvé košíky na kuchynský bioodpad putujú do domácností

Autor: Mária Badačová

Mesto Dubnica nad Váhom začalo v závere mája s distribúciou prvých košíkov určených na zber biologicky rozložiteľného kuchynského odpadu (BRKO) do jednotlivých domácností. Súčasne s košíkmi dostane každá domácnosť v bytových domoch aj 25 kompostovateľných vreciek, pričom jedno vrečko by malo domácnosti vydržať jeden týždeň. Prvých 500 košíkov určených na bioodpad v máji dostali aj obyvatelia Prejty, Bratislavskej a Pionierskej ulice, pričom zvyšné domácnosti by košíky na bioodpad spolu s kompostovateľnými vreckami mali prijať prostredníctvom domových dôverníkov v priebehu mesiaca jún.

So zberom BRKO mesto začne v mesiaci júl

Samospráva zároveň prosí tých domových dôverníkov, ktorí neboli kontaktovaní, aby sa nahlásili na e-mailovej adrese odpady@dubnica.eu – mesto ich následne osloví a požiada o spoluprácu pri distribúcii košíkov v bytovom dome. Ďakujeme.